



Labklājības ministrija

KOMUNIKĀCIJAS NODAĻA

Skolas iela 28, Rīga, LV-1331, tālr. 67021666, fakss 67276445, www.lm.gov.lv

Informācija plašsaziņas līdzekļiem
22.01.2020.

Kampaņā “Cilvēks, nevis diagnoze!” aicina saskatīt vērtības, kas vieno sabiedrību

Latvijā patlaban ir vairāk nekā 22,5 tūkstoši cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem un 8475 bērni ar funkcionāliem traucējumiem, kam noteikta 1. vai 2. grupas invaliditāte. Sabiedrībā valdošo stereotipu un aizspriedumu dēļ šo cilvēku socializēšanās iespējas nereti ir ļoti ierobežotas. Lai veicinātu iekļaujošas sabiedrības veidošanos, Labklājības ministrija turpina sabiedrības informēšanas kampaņu (*deinstitutionalizācijas atbalstam*) “Cilvēks, nevis diagnoze!”.

“Mēs strādājam pie tā, lai veidotu sabiedrību, kurā ikviens cilvēks ir novērtēts, cienīts un ir ar vienlīdzīgām iespējām – lai cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem varētu saņemt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus savā pašvaldībā, varētu iekļauties sabiedrībā un būt nodarbināti atbilstoši savām spējām; lai bērni ar funkcionāliem traucējumiem varētu saņemt sabiedrībā balstītus sociālos pakalpojumus savā pašvaldībā un šo bērnu vecāki varētu doties uz darbu; lai bez vecāku gādības palikušie bērni, kas dzīvo institūcijās, varētu saņemt ģimeniskai videi pietuvinātus pakalpojumus. Mūsu ilgtermiņa attīstības virziens ir individualizēts atbalsts iekļaujošā vidē,” uzsver labklājības ministre **Ramona Petraviča**.

Cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem (GRT) ir dažādi, atšķiras viņu intelektuālās attīstības traucējumu pakāpe vai psihiskās slimības smagums un arī cilvēku raksturs. Tomēr neatkarīgi no GRT veida viņu jūtas, vēlmes, emocijas un vajadzība pēc pašizpaušmes ir līdzvērtīgas citu cilvēku jūtām, vēlmēm, emocijām un vajadzībām pēc pašizpaušmes. Cilvēki ar GRT, ja viņiem tiek nodrošināts nepieciešamais atbalsts, var mācīties, veiksmīgi iekļauties darba tirgū un dzīvot pilnvērtīgu un laimīgu dzīvi. Tāpēc kampaņas “Cilvēks, nevis diagnoze!” ietvaros īpaši tiek uzsvērtā sabiedrības loma cilvēku ar GRT integrācijā sabiedrībā.

“Deinstitutionalizācijas rezultātu ilgtspējai būtiskākie, protams, ir valsts un pašvaldību spertie soļi, taču svarīga ir arī sabiedrības iesaiste un atvērtība – ikviena sabiedrības locekļa domāšanas un attieksmes maiņa, līdzdalība un iesaiste procesā,” par kampaņas mērķiem stāsta labklājības ministre **R. Petraviča**.

Veselības centra “Vivendi” psihiskās veselības aprūpes virziena vadītāja, psihiatre Dr. **Inga Zārde** uzsver: “Ja mēs nošķaudāmies, sūdzamies par sāpēm vai drudzi, līdzcilvēki to saprot, mudina doties pie ģimenes ārsta, piedāvā palīdzēt, novēl drīzu izveseļošanos. Diemžēl gadījumos, kad mūs piemeklē psihiski traucējumi, apkārtējie kļūst piesardzīgi, noraidoši, reizēm pat nicīgi un diskriminējoši un pēkšņi sāk saskatīt nevis cilvēku ar viņa unikālo dzīvesstāstu, vēlmēm, vajadzībām, viedokli, sapņiem, bet gan diagnozi.” **I. Zārde** aicina diagnozi un ārstēšanu atstāt mediķu ziņā, taču paturēt prātā līdzcilvēka individualitāti: “Ikdienā es mudinu mūs visus atcerēties, ka mēs esam cilvēki, mēs esam dažādi un mēs

esam unikāli. Esam cieņpilni un labvēlīgi klātesoši ikvienam sabiedrības loceklim, nevērtējot diagnozes, bet gan cilvēkus!”

Arī biedrības “Rīgas pilsētas “Rūpju bērns”” vadītājs **Māris Grāvis** uzsver līdzcilvēku attieksmes lomu veiksmīgai cilvēku ar GRT un bērnu ar FT integrācijai sabiedrībā: “Cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem, saņemot atbalstu, lieliski iedzīvojas un atrod savu vietu sabiedrībā, viņi mācās un māc. Viens no lielākajiem šķēršļiem sekmīgai cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem integrācijai ir sabiedrības izpratnes un iepriekšējas pozitīvas pieredzes trūkums. Aizspriedumi un stereotipi neļauj pieņemt un pastāvēt līdzās. To ir iespējams mainīt – izpratne par cilvēku grūtībām un vajadzībām un saskare ar tām ikdienā ir ceļš uz atbildīgu un izpalīdzīgu sabiedrību. Labie piemēri vairo izpratni un mazina aizspriedumus.”

“**Cilvēks, nevis diagnoze!**” kampaņas ietvaros paredzēts runāt par cilvēku ar garīga rakstura traucējumiem, bērnu ar funkcionāliem traucējumiem un ārpusģimenes aprūpē esošu bērnu veiksmīgu integrāciju sabiedrībā, akcentējot galveno vērtību – cilvēku kā individualitāti.

Publicitātes fotogrāfijas: <https://we.tl/t-TzWLnbslRf>

Kampaņas video: https://www.youtube.com/watch?v=EAAosoCLV_c

Plašāka informācija par kampaņu: <http://cilveksnevisdiagnoze.lv/>



Labklājības ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020



EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturārfondi un
Kohēzijas fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē